BDC LIBRARY
New Paper Clipping
A.Y. 2023-2024

३ फेब्रुवारी २०२३

संपादकीय

दैनिक ऐक्य, सातारा.

पाटण बनतंय शिक्षणाचं माहेरघर...

शिक्षण हा मानवी अधिकारांचा मूलभूत पाया आहे. शिक्षणाचे संगोपन एका विशिष्ट शिस्तीत झाले तर ते अधिकच बहरते. शिक्षणाला शिस्तीची जोड देत एक सक्षम, जबाबदार पिढी घडविण्याचे काम पाटण तालुक्यातील कोयना एज्युकेशन सोसायटी गेली ५६ वर्षे अवितरपणे करत आहे. तालुक्यात १ बालक मंदिर, १ प्राथमिक शाळा, १ कन्याशाळा, ६ ज्युनिअर कॉलेज, २ सिनिअर कॉलेज, १ आयटीआय, १ हॉटेल मॅनेजमेंट व माध्यमिक विद्यालय अशा एकूण २७ शाखांच्या माध्यमातून तालुक्यातील दुर्गम व डोंगराळ भागातील गरीब विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची सोय उपलब्ध करून दिली आहे. आज तालुक्यातील हजारो विद्यार्थी या शाखांमधून ज्ञानार्जन करत असून अनेक विद्यार्थी शिक्षण घेवून बाहेर पडून मोठमोठ्या हुद्यांवर काम करून तालुक्याचा नावलौकिक वाढवत आहेत. कोयना धरणातून होणाऱ्या वीजनिर्मितीमुळे व आशिया खंडातील सर्वात मोठा पवनऊर्जा प्रकल्पामुळे पाटण तालुका महाराष्ट्राच्या नकाशावर झळकला. अगदी त्याच पद्धतीने शैक्षणिक क्षेत्रातही कोयना एज्युकेशन सोसायटीने आपली एक विशिष्ट छाप उमटवली आहे. कोयना एज्युकेशन सोसायटीने पारंपरिक शिक्षणाबरोबरच व्यावसायिक शैक्षणिक क्षेत्रात नवनवीन उपक्रम सुरू करून शैक्षणिक दालन सुरू करत आहेत.

> ❝ दुर्गम व डोंगराळ भागातील मुलांना माध्यमिक व महाविद्यालयीन स्तरावरील शिक्षण मिळावे यासाठी ८ डिसेंबर १९६७ रोजी कोयना एज्युकेशन सोसायटीची स्थापना झाली आणि बघता बघता पाटण शहरासह तालुक्यात एकूण २७ शाखांद्वारे शिक्षणाचे जाळे पसरले. तालुक्यातील हजारो विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाची सोय झाल्याने पाटण तालुक्याची शिक्षणाची यशस्वी घोडदौड वेगात सुरू आहे. शिक्षणाच्या दृष्टीने झपाट्याने प्रगतिपथावर येणाऱ्या पाटणची शिक्षणाचं माहेरघर अशी नवी ओळख होवू पाहात आहे ❞

कोयना पॅटर्नची निर्मिती

कोयना एज्युकेशन सोसायटीच्या सुवर्ण-महोत्सवी वर्षानिमित्त पाटणसारख्या दुर्गम, डोंगराळ व मागासलेल्या भागात व्यावसायिक अभ्यासक्रम स्पर्धा परीक्षा माध्यमातून परिवर्तन घडावे व संस्थेच्या विविध महाविद्यालयातील मुले जेईई परीक्षेच्या माध्यमातून अभियांत्रिकी, आर्किटेक्ट व तंत्रज्ञान नीटच्या माध्यमातून वैद्यकीय औषधनिर्माण शास्त्र या क्षेत्रात जावीत या उदात्त हेतूने प्रेरित होवून कोयना एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष डॉ. सोपानराव चव्हाण यांच्या संकल्पनेतून २० जून २०१८ रोजी कोयना पॅटर्नची निर्मिती करण्यात आली. या उपक्रमासाठी विद्यापीठात विशेष प्रावीण्य मिळावलेले तरुण प्राध्यापक वर्गाची नियुक्ती केली. कोयना पॅटर्नसाठी आवश्यक संगणक, प्रिंटर, झेरॉक्स, एलसीडी प्रोजेक्टर, इंटरनेट, संगणक तज्ञ व्यक्ती या सर्व सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या. कोयना पॅटर्नसाठी आवश्यक असलेली सर्व ग्रंथसंपदा, पाठ्यपुस्तके, संदर्भ ग्रंथ व मासिके मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध करून देत आहेत. अशा पद्धतीने कोयना पॅटर्नची सुरुवात झाली आणि फेब्रुवारी २०२० मध्ये इयत्ता १२ वी च्या पहिल्याच परीक्षेत कोयना पॅटर्नने उज्ज्वल यश संपादन करत एकूण ४५ विद्यार्थ्यांपैकी ४१ विद्यार्थी विशेष प्रावीण्यासह प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण झाले. जेईई मेन परीक्षेत ३ विद्यार्थ्यांनी यश प्राप्त केले. फेब्रुवारी २०२१ रोजी जेईई मेनच्या परीक्षेत १० विद्यार्थ्यांनी यश मिळवले. जेईई ॲडव्हान्ससाठी ते पात्र झाले आहेत. पैकी ३ विद्यार्थी आयआयटीसाठी व आर्किटेक्चरसाठी पात्र झाले आहेत. चालू वर्षी ३ विद्यार्थ्यांनी आयआयटीसाठी तर काही विद्यार्थी एनआयटी व आयआयटीसाठी प्रविष्ट झाले आहेत तर काही विद्यार्थ्यांना सीओईपी पुणे व व्हीजेएनटी, मुंबई येथे प्रवेश मिळाला आहे तसेच कोयना पॅटर्न अंतर्गत स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र, पोलीस भरती पूर्व प्रशिक्षण वर्ग चालविले जातात. यास विद्यार्थी व पालक प्रतिसाद देत आहेत.

इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट

नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार सध्या व्यावसायिक शिक्षणाला अनन्यसाधारण महत्त्व प्राप्त झाले आहे. व्यावसायिक शिक्षण ही आज काळाची गरज बनत चालली आहे. त्यादृष्टीने ग्रामीण भागातील मुलांना स्वावलंबी बनवण्यासाठी पाटणमध्ये कोयना एज्युकेशन सोसायटीद्वारा इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट हे शैक्षणिक नवे दालन सुरू झाले आहे. महाराष्ट्र शासनमान्य या इन्स्टिट्यूट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंटच्या शैक्षणिक संकुलात सर्टिफिकेट कोर्स इन हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी व डिप्लोमा इन केटरिंग अँड रेस्टॉरंट मॅनेजमेंट असे दोन फुलटाइम व सर्टिफिकेट कोर्स इन फूड अँड बेव्हरेज व सर्टिफिकेट कोर्स इन कुकरी, बेकरी अँड कन्फेक्शनरी हे दोन पार्टटाइम असे चार कोर्स सुरू आहेत.

भविष्यात डिग्री कोर्सचेही शिक्षण दिले जाणार आहे तसेच बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. शिक्षण घेतानाही येथे पार्टटाइम शिक्षण घेण्याची सोय आहे. या कोर्सचा फायदा म्हणजे विद्यार्थी स्वतः व्यवसाय व नोकरीही करू शकतो. शिवाय देशात, परदेशात स्टार हॉटेलमध्ये, क्रूझलाईन, आर्मी, नेव्ही, रेल्वे केटरिंग, ट्रॅव्हल्स, टूरिझम, रिसॉर्ट, स्वतःचे हॉटेल, स्पेशालिटी रेस्टॉरंट, शासकीय, निमशासकीय आदी ठिकाणी विद्यार्थ्यांना नोकरीची संधी उपलब्ध आहेत. त्यादृष्टीने शिक्षण दिले जात आहे. या कोर्सबरोबरच त्यांना इंग्रजी, फ्रेंचसह इतर परदेशी भाषाही शिकवल्या जात आहेत. पाटण शहरात माफक फी मध्ये शैक्षणिक सुविधा दिल्या जात असून मुलांना त्याचा नक्कीच फायदा होत आहे. पाटण तालुक्यातील विद्यार्थ्यांना खूप चांगली मोलाची संधी व्यावसायिक शिक्षणाच्या माध्यमातून मिळत आहे.

बॅचलर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन्स (बीसीए)

संगणकीय शिक्षण ही काळाची गरज आहे. मात्र ते शिक्षण घेण्यासाठी भरमसाठ फी देवून मुंबई, पुणेसारख्या मोठ्या शहरात जावून शिक्षण घेणे ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना शक्य नाही आणि ते त्यांना न परवडणारे देखील नाही. ही गरज ओळखूनच संस्थेने पाटण येथे बीसीए शिक्षणाचे दालन सुरू केले. शिवाजी विद्यापीठाअंतर्गत तीन वर्षाचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू केला आहे. याद्वारे तालुक्यातील विद्यार्थ्यांना माफक फी मध्ये संगणकीय शिक्षण मिळत असल्याने होतकरू विद्यार्थी संगणकीय शिक्षण घेवून आपले करिअर उत्तमप्रकारे घडवत आहेत. संगणकीय क्षेत्रात शिक्षण घेताना संस्थेने अत्याधुनिक संगणकीय लॅब, इंटरनेट सुविधा, सुसज्ज ग्रंथालय, मल्टिमीडिया लेक्चरर हॉल अशाप्रकारच्या शहरात दिल्या जाणाऱ्या सुविधा पाटण येथे उपलब्ध करून दिल्या आहेत. या सुविधांचा फायदा घेत बीसीए शिक्षण पूर्ण करून आज विद्यार्थी आयटी क्षेत्रात मोठमोठ्या कंपन्यांमध्ये कार्यरत आहेत.

आयटीआय (तंत्रशिक्षण)

दहावीनंतर तांत्रिक शिक्षण घेवून आपले करिअर घडवायचे आहे अशा विद्यार्थ्यांसाठी कोयना एज्युकेशन सोसायटीमार्फत ढेबेवाडी येथे विक्रमसिंह पाटणकर औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्र सुरू आहे. या केंद्रात ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना इलेक्ट्रिशियन, वेल्डर, पेंटर, मॅकेनिकल ड्रॉफ्ट्समन आदींसारखे कोर्सेस सुरू केले आहेत. या कोर्सद्वारे शिक्षण घेवून बाहेर पडणाऱ्या विद्यार्थ्यांना पुणे, मुंबई या ठिकाणी एमएसईबी, बजाज, जॉन डीयर, महिंद्रा अँड महिंद्रा, टाटा मोटर्स, माझगाव डॉक आदींसारख्या नामांकित कंपन्यांमध्ये नोकरीची संधी उपलब्ध होत आहे. या आयटीआयमधून आजपर्यंत हजारो विद्यार्थी शिक्षण घेवून मोठमोठ्या पदावर काम करत आहेत.

वाणिज्य शाखेत अनेक नोकऱ्यांच्या संधी उपलब्ध असल्याने वाणिज्य विभागाकडे विद्यार्थ्यांचा वाढता कल लक्षात घेता शिवाजी विद्यापीठाचा बी. कॉम. आयटी हा नवीन अभ्यासक्रम सुरू करण्याचा संस्थेने निर्णय घेतला आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना बी.कॉम. आयटी अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून शिक्षणाची संधी उपलब्ध झाली आहे. कोयना एज्युकेशन सोसायटीच्या या यशस्वी वाटचालीत संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. सोपानराव चव्हाण, उपाध्यक्ष प्रकाशराव पाटील, जनरल सेक्रेटरी अमरसिंह पाटणकर, जॉइंट सेक्रेटरी डॉ. सुहास देशमुख, सदस्य डॉ. प्रल्हाद चव्हाण, याज्ञसेन पाटणकर, संजीव चव्हाण यांचे योगदान अत्यंत मोलाचे आहे.

- नितीन खैरमोडे, पाटण.